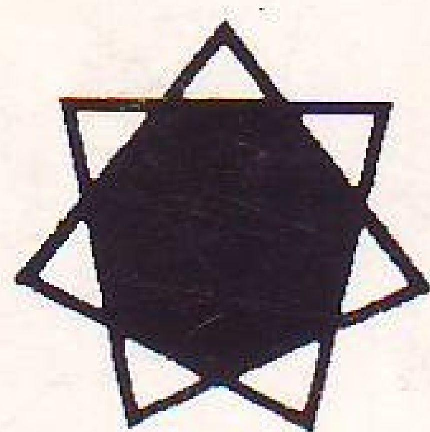
ILEANA MĂLĂNCIOIU

POEZII

editura
VITRUVIU

ILEANA MĂLĂNCIOIU s-a născut la 23 ianuarie 1940, în comuna Godeni, județul Argeș. Este licențiată în filosofie a Universității București, promoția 1968. • A debutat în 1965 în revista „Luceafărul“. În 1975 și-a luat doctoratul cu o teză despre tragic. • A fost redactor la Televiziunea Română, la revista „Argeș“, la studioul „Animafilm“ și la revista „Viața Românească“. După 1989 a fost redactor-șef adjunct la „Viața Românească“ și redactor-șef la editura „Litera“. • CĂRȚI DE POEZIE: *Pasărea tăiată,* 1967; *Către Ieronim,* 1970 (Premiul revistei „Argeș“); *Inima reginei,* 1971; *Crini pentru domnișoara mireasă,* 1973 (Premiul Academiei); *Ardere de tot,* 1976; *Peste zona interzisă,* 1979 (Premiul Uniunii Scriitorilor); *Sora mea de dincolo,* 1980; *Linia vieții,* 1982 (Premiul Asociației Scriitorilor din București); *Urcarea muntelui,* 1985 (Premiul Uniunii Scriitorilor). • ANTOLOGII: *Poezii,* 1973; *Cele mai frumoase poezii,* 1980; *Ardere de tot,* 1992 (în seria „Poeți români contemporani“). • REEDITĂRI: *Sora mea de dincolo,* 1992 (Premiul „Urmașii Văcăreștilor“ pentru cea mai frumoasă carte de poezie); *Urcarea muntelui,* 1992 (ediție revăzută și adăugită). •

ILEANA MĂLĂNCIOIU • POEZII

COLECȚIA DE POEZIE ROMÂNEASCĂ
ÎNGRIJITĂ DE MIRCEA CIOBANU

director Mircea Ciobanu

coperta Ileana Procheș • consilier editorial Ioana Călina Marcu • redactor Maria Graciov

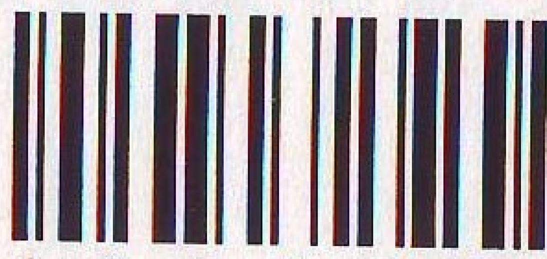
ISBN 973-97343-7-5

ILEANA MĂLĂNCIOIU

POEZII

Editura Vitruviu
București
1996

Să mi se ia pentru o vreme trupul,
să rămîn suflet şi atît,
să plîng cum plîng sufletele singure
cînd li se face urît.

Să mi se ceară amintirea că am fost
trup şi suflet odată,
să mi se lase chinul vinei mele
şi dreptul de-a fi judecată.

Să-not în marea Lui cea mare
şi să mă-nfricoşeze înotul,
din cînd în cînd să fii şi tu alături
Şi-apoi să cred că ai pierit cu totul.

Să nu îmi fie clar cuvîntul Lui,
să-ncerc să-l aflu şi să mă-nspăimînt
să mi se lase toată îndoiala
pe care am avut-o pe pămînt.

DRUM

Mă-ndrept pe drumu-ntunecat anume
Să nu-mi văd boii tineri şchiopătînd;
Le-au intrat potcoavele-n copite
Şi se tem s-atingă de pămînt.

Din cînd în cînd îmi îngenunche-n jug
Şi fiindcă n-am tărie să-i îndemn
Se uită blînzi şi se ridică singuri
Şi pleacă amîndoi ca la un semn.

Şi doar la miezul nopţii îi opresc,
Dejug pentru o vreme şi rămîn,
Lătrată de toţi cîinii mahalalei,
La poarta potcovarului bătrîn.

Le iau pe rînd picioarele în braţe
Şi îi apăs cu palma pe copite
Să ştiu pe care parte-au şchiopătat
Şi să le-acopăr oasele tocite.

Bătrînul trece cuiele prin foc,
Le potriveşte bine şi le bate
Şi cînd se strîmbă şi ajung în carne
Le scoate înapoi însîngerate.

Apoi le-ndreaptă și le bate iar,
Mă-ntreabă unde merg și cine sînt
Și ca să știe de-am să pot ajunge
Îi pune să se sprijine-n pămînt.

M-ajută să-i înjug și să-i pornesc,
La început încet și șchiopătînd
Și cîinii ne mai latră o vreme și ne lasă
Și rănile se vindecă mergînd.

STURIONII

Urcă sturionii la izvoare...
Ce limpede e apa care-i petrece,
Și cum le cresc înotătoarele în ea
Pînă se face rîul vîlcea!
Și cum cresc mai departe înotătoarele
Pînă le sprijină-n maluri să oprească izvoarele!

Trec sturionii de izvoare...
Intră în piatra seacă de după ape
Și piatra crește,
De parcă muntele ar respira
Adînc prin branhiile unui pește.

Vin ploile prin stîncile roase,
Ca printr-un puternic schelet,
Și se vede din depărtare
Cum își desfac ei trupul dinadins
Să li se scurgă icrele în mare.

Nu vă-ngroziți cînd pietrele trosnesc
Și dacă vi se rup de sub picioare,
Ca oasele de pește călcate din greșeală,
Să știți că vă aflați lîngă izvoare.

Beți apele acestea cu icre cu tot,
Să simțiți cum vă urcă sturionii prin trup —
E un loc unde sîngele nu-i mai încape —
Cînd le-or țîșni înotătoarele prin voi
Vă veți putea împotrivi oricăror ape.

ÎNTOARCERE

Caut făina răspîndită-anume
Să-mi știe dorul drumul înapoi,
Mi-a pocnit sub ploaie felinarul
Și mă luminează iarăși piatra
Scăpărată în copitele de boi.
Scîrțîitul roților încurcă
Barba tatei sprijinită-n piept,
Juncii aplecați sub greutate
Se împleticesc pe drumul drept.
Fulgerul a înroșit resteul
Și le arde blana de la gît,
Biciul s-a-nnodat în crucea nopții,
Dar ei fug de drag și de urît.
Tunetul îmi zguduie căruța,
Porumbelul priponit se zbate
Și rupîndu-și sfoara-nsîngerată
Zboară iar cu coviltiru-n spate.
Parc-am luat neliniștea din Vlașca
Pentr-un coș de mere burdușite
S-o ascund în casa părintească
Și de zece ani cîți sînt de-atunci
Umblă șesul să mă urmărească.

MĂ UIT PRIN CEAȚĂ

Mă uit prin ceață și încerc să te văd
Cerul meu de cristal,
În care îngerul păzitor șade ca pruncul
În spirt, la spitalul municipal.

Vin învățăceii și se uită la el cu lupa,
Încearcă să afle de ce îl port
În cap, așa cum l-aș purta în pîntec
Dacă nu ar fi mort

De moarte bună. Vin învățăceii
Și-ncerc să iau totul de la-nceput
Și învăț de la ei cum este cu îngerul meu
Pe care abia l-am născut

În ceața asta întunecoasă și rece,
În care toate lucrurile sînt
Îngropate de la bun început
Și în cer ca și pe pămînt.

DIN NOU VIDUL

Din nou vidul de putere, din nou
Vidul acela pur și simplu care tot crește
Și-n ceruri în urma căderii noastre,
Din nou șarpele blestemat care se tăvălește

În fața femeii și așteaptă să fie strivit
Cu-aceeași patimă și-aceeași disperare,
Din nou coasta bărbatului din care a fost ea făcută
De însăși mîna Lui și ne apare

Deasupra celorlalte coaste rupte,
Peste pămîntul negru, proaspăt săpat,
Din care ne-am dezgropat unii pe alții
Și în care ne-am îngropat

Din nou între noi, cu mult mai adînc,
Așa, fără nici un fel de motiv,
Sau fiindcă oricum eram îngropați de la sine
Aproape definitiv.

ÎN OGLINDA MEA ABURITĂ

Totul a fost pregătit, moartea își spală părul
Și îl piaptănă în oglinda mea aburită
Din care argintul începe să curgă,
Cineva cască gura să îl înghită

Dar nu reușește, cineva cască gura
În care lumea ar putea să încapă
Cu imaginea ei cu tot și mi-e frică
Să intru din nou în această apă

Tocmai acum moartea își spală părul
Și îl desparte printr-o cărare dreaptă
Care taie în două tigva ei asimetrică
Și oglinda în care m-așteaptă.

ÎNTR-O AȘTEPTARE APĂSĂTOARE

Azi nu mai scriu versuri, nu mai visez,
Nu mai tremur, nu mai plîng, nu mai sînt,
Într-o așteptare apăsătoare m-am îngropat
În mine însămi ca într-un mormînt.

Coboară un înger în el și mă caută,
Nu mă găsește și crede că-am înviat,
Doamne, cît de naivi sînt și îngerii ăștia
Care de-atîta vreme nu au aflat

Că nu învie morții, e în zadar (copile),
Oricîtă speranță, oricîtă îndoială, oricît
Ar plînge mironosițele în acest cimitir
În care mi s-a făcut urît

Să tot ascult plînsul lor care nu se mai termină,
Să tot încerc să ies din acest noroi,
Să tot dau la o parte lespedea asta grea
Pe care nu știu cine o pune înapoi.

SUMAR

culegere şi paginare
adisan computer srl

Tipărit la Curtea Veche S.R.L.
Telefon: 684 10 95/204, 147; 781 33 81
Tel./Fax: 311 18 17

I-au apărut de asemeni două ediţii bilingve: *Peste zona interzisă/A travers la zone interdite*, 1984 (versiunea franceză de Annie Bentoiu); *Peste zona interzisă/Across the forbidden zone*, 1985 (versiunea engleză de Dan Duţescu). • În 1995 i-a fost tipărit în Suedia volumul *Skärseldsberget* (Muntele-purgatoriu), într-o versiune semnată de Gabriela Melinescu, Agneta Pleijel şi Dan Shafran. • Grupaje semnificative din poemele sale s-au publicat în reviste şi antologii din: Elveţia, Italia, Egipt, Franţa, Austria, Irlanda, SUA. • La rîndul său a tradus, în colaborare, din poezia lui Hans Magnus Enzensberger, *Sfîrşitul bufniţelor*, 1974. • A semnat trei volume de eseuri şi publicistică: *Vina tragică (Tragicii greci, Shakespeare, Dostoievski, Kafka)*, 1978; *Călătorie spre mine însămi*, 1987 (Premiul Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti); *Crimă şi moralitate*, 1993 (Premiul de Excelenţă al Centrului Cultural de la Slobozia; Premiul Uniunii Scriitorilor). • La 15 ianuarie 1996, în Catedrala Uspenia de la Botoşani, i-a fost decernat Marele Premiu Naţional „Mihai Eminescu" pentru întreaga activitate.

COLECȚIA DE POEZIE ROMÂNEASCĂ

Istovitoare pentru întreaga națiune, iar pentru literatură sterile pînă la exasperare, deceniile imediat postbelice păreau să fi distrus speranța în posibilitățile limbajului artistic de-a reveni la propria lui vocație. Și totuși, după trecerea lor, în punctul de vîrf al uneia dintre cele mai grotești dictaturi, în care pînă și regula encomiastică a fost livrată unui primejdios și unanim prost gust, o mînă de poeți, unii din ei abia ieșiți din adolescență, au refăcut legăturile cu marea poezie românească, ridicîndu-se la înălțimile ei și întrecînd-o, adeseori, în puritate și îndrăzneală. Cum a fost posibil un asemenea miracol rămîne exegetului de mîine s-o deslușească. O certitudine, deocamdată, este că poeții acestei colecții au refuzat strict condiția ancilară, găsind mereu mijloacele de-a ieși în apărarea principiului estetic. Ei reprezintă o dovadă că virtutea spiritualității românești de a-și răscumpăra ceasurile de slăbiciune și amuțire este vie — și o garanție că poezia veacului viitor are cu adevărat pe ce se sprijini.

I.S.B.N. 973-97343-7-5 ... în contul Uniunii Scriitorilor